

۵۳۰۳۶/۳۱۶۳۷

۹۵,۴۲

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۵,۱۰,۱۲۹۹
تاریخ ثبت: ۱۳۹۵ / ۴ / ۳
کد پرونده:
سلامت ورود:

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "معاهده معاضدت قضایی در موضوعات مدنی و تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین" که به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه ۱۳۹۵/۲/۲۶ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت دادگستری، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

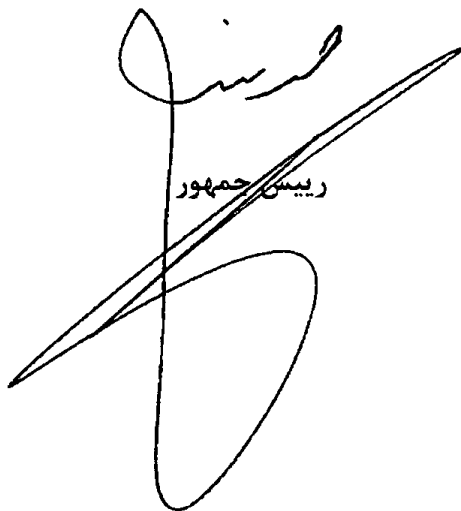
مقدمه توجیهی:

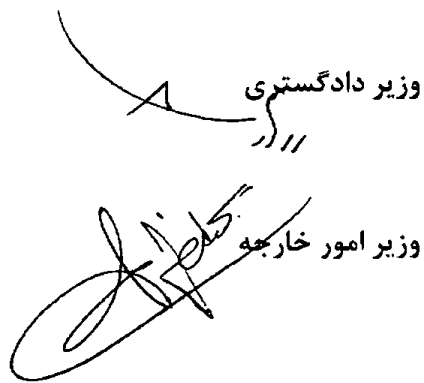
نظر به لزوم استقرار روشمند همکاری‌های قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه‌سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاری دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

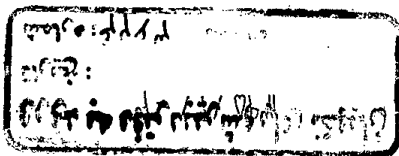
لایحه معاهده معاضدت قضایی در موضوعات مدنی و تجاری

بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین

ماده واحده - معاهده معاضدت قضایی در موضوعات مدنی و تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین مشتمل بر یک مقدمه و سی و سه ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر امور خارجه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

معاهده معاضدت قضایی در موضوعات مدنی و تجاری

بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین (که از این پس به صورت مفرد «طرف» و به صورت جمع «طرف‌ها» خوانده می‌شوند) با تمایل به تقویت همکاری قضایی در موضوعات مدنی و تجاری بین دو کشور، بر اساس احترام متقابل به حاکمیت، برابری و منافع متقابل، تصمیم به انعقاد این معاهده گرفته و در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱

دامنه شمول معاضدت قضایی

معاضدت قضایی به موجب این معاهده شامل موارد زیر است:

الف) ابلاغ اوراق قضائی؛

ب) تحصیل ادله؛

پ) شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه و احکام داوری؛

ت) تبادل اطلاعات در زمینه قوانین؛

ث) هر شکل دیگر معاضدت قضایی در موضوعات مدنی و تجاری از جمله اما نه محدود به احوال شخصیه به نحوی که مغایر با قوانین طرف‌ها نباشد.

ماده ۲

تخفیف و معافیت از هزینه‌های دادرسی و کمک قانونی

۱- اتباع یک طرف باید در قلمرو طرف دیگر حق داشته باشند از تخفیف یا معافیت از پرداخت هزینه‌های رسیدگی و کمک قانونی تحت همان شرایط و تا همان حدودی برخوردار باشند که برای اتباع طرف دیگر پیش‌بینی شده است.

۲- درخواست تخفیف یا معافیت از هزینه‌های رسیدگی یا کمک قانونی به گونه پیش‌بینی شده در بند (۱) باید با گواهی وضعیت مالی متقاضی صادره از جانب مرجع صلاحیتدار طرفی که متقاضی در قلمرو آن سکونت یا اقامت دارد، همراه باشد. چنانچه متقاضی در قلمرو هیچ یک از طرف‌ها سکونت یا اقامت نداشته باشد، چنین گواهی می‌تواند از سوی مقامات دیپلماتیک یا کنسولی طرف متبوع وی صادر یا تأیید شود.

۳- مراجع قضایی یا دیگر مراجع صلاحیتدار که مسئول تصمیم‌گیری در مورد درخواست تخفیف یا معافیت از هزینه‌های رسیدگی یا کمک قانونی هستند، می‌توانند درخواست اطلاعات تکمیلی نمایند.

ماده ۳

حمایت قضایی

۱- اتباع یک طرف باید در قلمرو طرف دیگر از همان حمایت قضایی برخوردار باشند که اتباع طرف دیگر از آن برخوردارند و باید حق دسترسی به دادگاه‌های طرف دیگر را با همان شرایطی داشته باشند که اتباع طرف دیگر دارا هستند.

۲- دادگاه‌های یک طرف نباید اتباع طرف دیگر را ملزم نمایند که برای هزینه‌های رسیدگی تنها به دلیل این‌که آنها خارجی هستند یا اقامتگاه یا محل سکونت آنها در قلمرو آن نیست تضمین بسپارند.

۳- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده باید درباره اشخاص حقوقی که در قلمرو هر یک از طرف‌ها واقع شده یا به ثبت رسیده‌اند نیز طبق قوانین آن، اعمال شود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۴

مجاری ارتباط برای معاضدت قضایی

- ۱- از نظر این معاهده، مراجع مرکزی تعیین شده از سوی طرف‌ها در رابطه با موضوعاتی که در حیطه شمول این معاهده قرار می‌گیرد، از طریق مجاری دیپلماتیک با یکدیگر ارتباط برقرار خواهند نمود.
- ۲- مراجع مرکزی موضوع بند (۱) این ماده، از سوی جمهوری اسلامی ایران وزارت دادگستری و از سوی جمهوری خلق چین وزارت دادگستری می‌باشند.
- ۳- در صورتی که هر کدام از طرف‌ها، مرجع مرکزی تعیین شده خود را تغییر دهد طرف دیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک از تغییر مزبور مطلع خواهد نمود.

ماده ۵

قوانین حاکم در مورد معاضدت قضایی

طرف‌ها باید برای اجرای درخواست‌های معاضدت قضایی، قوانین مربوط خود را اعمال نمایند مگر آنکه به گونه دیگری در این معاهده پیش‌بینی شده باشد.

ماده ۶

رد معاضدت قضایی

- ۱- چنانچه طرف درخواست شونده تشخیص دهد که ارائه معاضدت قضایی به حاکمیت، امنیت یا منافع اساسی عمومی آن لطمه می‌زند یا مخالف اصول اساسی قوانین داخلی آن است یا این که معاضدت مورد درخواست خارج از صلاحیت قضائی آن است، می‌تواند از ارائه معاضدت امتناع نماید و باید به طرف درخواست کننده دلایل امتناع را اطلاع دهد.
- ۲- درخواست معاضدت برای ابلاغ اوراق قضائی یا تحصیل ادله، نباید از سوی طرف درخواست شونده صرفاً به این علت که دادگاه‌های آن در رسیدگی به موضوع فعل دارای صلاحیت انحصاری هستند، رد شود.

ماده ۷

شکل و محتوای درخواست معاضدت قضایی

- ۱- درخواست معاضدت قضائی باید به صورت مکتوب باشد و توسط مرجع درخواست کننده امضا یا ممهور گردد و باید دربردارنده موارد زیر باشد:
  - (الف) نام مرجع درخواست کننده؛
  - (ب) در صورت امکان، نام مرجع درخواست شونده؛
  - (پ) نام کامل، تابعیت و نشانی شخص ذی‌نفع در درخواست و در مورد شخص حقوقی نام و نشانی آن؛
  - (ت) در صورت لزوم، نام و نشانی نماینده طرف ذی‌نفع در پرونده؛
  - (ث) شرح ماهیت فعلی که درخواست در رابطه با آن صورت پذیرفته و خلاصه پرونده و قوانین مرتبط با آن؛
  - (ج) شرح درخواست معاضدت؛
  - (چ) دلایل و جزئیات روش خاص درخواست شده از سوی طرف درخواست کننده؛
  - (ح) محدودیت زمانی که طی آن تمایل به اجرای درخواست وجود دارد؛
  - (خ) سایر اطلاعاتی که ممکن است برای اجرای درخواست ضروری باشد.
- ۲- چنانچه طرف درخواست شونده، اطلاعات ارائه شده از سوی طرف درخواست کننده را جهت اجرای درخواست طبق این معاهده کافی نداند، می‌تواند از طرف درخواست کننده درخواست اطلاعات تکمیلی را نماید.

ماده ۸

زبان

- ۱- مرجع مرکزی هر یک از طرف‌ها باید برای مکاتبات خود از زبان رسمی خود همراه با ترجمه آن به زبان طرف دیگر یا زبان انگلیسی استفاده نماید.
- ۲- درخواست‌های معاضدت قضایی و مدارک مؤید آن باید به صورت کتبی به زبان طرف درخواست کننده همراه با ترجمه آن به زبان طرف درخواست شونده یا زبان انگلیسی تنظیم شود.

ماده ۹

ابلاغ اوراق قضایی

- ۱- هر طرف باید درخواست‌های طرف دیگر برای ابلاغ اوراق قضایی به اشخاص در قلمرو خود را طبق مفاد این معاهده، اجرا نماید.
- ۲- طرف درخواست شونده باید درخواست ابلاغ را به روشی که در قانون آن پیش‌بینی شده اجرا نماید.
- ۳- طرف درخواست شونده باید تا آنجا که مغایر با قوانین آن نباشد ابلاغ را طبق روش خاصی که از سوی طرف درخواست کننده تصریح گردیده است اجرا نماید.
- ۴- چنانچه مرجع درخواست شونده صلاحیت اجرای درخواست را نداشته باشد، باید درخواست را به مرجع صلاحیتدار جهت اجرا ارسال نماید.
- ۵- چنانچه اجرای ابلاغ برای طرف درخواست شونده طبق نشانی ذکر شده از سوی طرف درخواست کننده دشوار باشد، طرف درخواست شونده باید اقدامات لازم را جهت پیدا کردن نشانی انجام دهد و در صورت ضرورت می‌تواند از طرف درخواست کننده، درخواست اطلاعات تکمیلی نماید. چنانچه طرف درخواست شونده کماکان نتواند نشانی را پیدا نماید یا درخواست را به علل دیگر اجرا نماید، باید درخواست و اسناد مؤید آن را به طرف درخواست کننده مسترد و دلایلی که از ابلاغ جلوگیری کرده است را ذکر نماید.

ماده ۱۰

اعلام نتایج ابلاغ

طرف درخواست شونده باید از طریق مجاری ارتباطی پیش‌بینی شده در ماده ۴ این معاهده، نتایج ابلاغ را به صورت کتبی همراه با تأییدیه ابلاغ که توسط مرجع ابلاغ کننده، تنظیم گردیده باشد، به طرف درخواست کننده اعلام نماید. گواهی مذکور باید دربردارنده هویت از جمله نام کامل شخص مخاطب، تاریخ، محل و روش ابلاغ باشد. در صورتی که شخص مخاطب از پذیرش اوراق خودداری نماید، باید دلیل امتناع ذکر شود.

ماده ۱۱

تحصیل ادله

- ۱- هر طرف باید طبق مفاد این معاهده درخواست طرف دیگر را برای تحصیل ادله از جمله اخذ اظهارات طرف‌های ذی‌نفع در پرونده و شهادت شهود، جمع‌آوری اشیاء و مدارک مستند، انجام ارزیابی‌های کارشناسی یا اقدامات قضایی مرتبط با تحصیل ادله را اجرا نماید.
- ۲- این معاهده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:
  - الف) تحصیل ادله ای که قرار نیست در رسیدگی قضایی که شروع شده یا به اتمام رسیده، استفاده گردد.
  - ب) اخذ اسنادی که در درخواست مشخص نشده یا ارتباط مستقیم و نزدیکی با پرونده ندارد.

ماده ۱۲

اجرای درخواست برای تحصیل ادله

- ۱- طرف درخواست شونده باید درخواست تحصیل ادله را طبق قانون خود اجرا نماید.
- ۲- طرف درخواست شونده تا آنجا که مغایر با قوانین آن نباشد باید اجرای درخواست تحصیل ادله را به روش خاصی که از سوی طرف درخواست کننده خواسته شده است، اجرا نماید.
- ۳- چنانچه مرجع مخاطب طرف درخواست شونده صلاحیت اجرای درخواست را نداشته باشد، باید درخواست را به مرجعی که صلاحیت اجرای آن را دارد، ارسال نماید.
- ۴- چنانچه تحصیل ادله برای طرف درخواست شونده به دلیل عدم کفایت اطلاعات ارائه شده از سوی طرف درخواست کننده دشوار باشد، طرف درخواست شونده می‌تواند از طرف درخواست کننده اطلاعات تکمیلی را درخواست نماید. چنانچه طرف درخواست شونده کماکان بنا بر علل دیگری نتواند درخواست را اجرا نماید، باید درخواست و اسناد مؤید آن را با ذکر دلایلی که از اجرای درخواست جلوگیری کرده است، به طرف درخواست کننده مسترد نماید.
- ۵- چنانچه طرف درخواست کننده به صراحت درخواست نماید، طرف درخواست شونده باید طرف درخواست کننده را از زمان و مکان اجرای درخواست مطلع نماید تا طرف‌های ذی‌نفع در پرونده یا نمایندگان آنها بتوانند حضور داشته باشند. طرف‌های فوق‌الذکر یا نمایندگان آنها باید هنگام حضور قوانین طرف درخواست شونده را رعایت کنند.

ماده ۱۳

اعلام نتایج اجرای درخواست برای تحصیل ادله

طرف درخواست شونده باید از طریق مجاری ارتباطی پیش‌بینی شده در ماده ۴ این معاهده، نتیجه اجرای درخواست تحصیل ادله را به صورت کتبی به طرف درخواست کننده اعلام و اقلام ادله بدست آمده را به طرف دیگر منتقل نماید.

ماده ۱۴

حضور اشخاص برای تأمین دلیل

- ۱- طرف درخواست شونده باید به درخواست طرف درخواست کننده، شخص را برای حضور در قلمرو طرف درخواست کننده به منظور تأمین دلیل دعوت نماید. طرف درخواست کننده باید شخص را از میزان و استاندارد هرگونه فوق‌العاده و هزینه قابل پرداخت به وی مطلع نماید. طرف درخواست شونده باید فوری طرف درخواست کننده را از پاسخ شخص مطلع نماید. چنانچه شخص بپذیرد که برای تأمین دلیل در قلمرو طرف درخواست کننده حاضر شود، آن طرف باید فوق‌العاده و یا هزینه‌ها را قبل از سفر شخص، به وی پرداخت نماید.
- ۲- درخواست ابلاغ سندی که شخص را به منظور تأمین دلیل به حضور در قلمرو طرف درخواست کننده دعوت می‌نماید، باید حداکثر ۶۰ روز قبل از حضور برنامه‌ریزی شده وی، به طرف درخواست شونده ارائه گردد، مگر در موارد اضطراری که در این صورت طرف درخواست شونده با مدت کمتری موافقت می‌نماید.

ماده ۱۵

حق یا امتیاز استنکاف از تأمین دلیل

- ۱- چنانچه شخصی که به موجب این معاهده ملزم به تأمین دلیل گردیده، ادعا کند که طبق قوانین طرف درخواست کننده از حق یا امتیاز استنکاف از تأمین دلیل برخوردار است، طرف درخواست شونده باید از طرف درخواست کننده درخواست نماید مدرک وجود آن حق یا امتیاز را ارائه نماید. گواهی ارائه شده از سوی طرف درخواست کننده باید به عنوان دلیل قاطع وجود حق یا امتیاز مزبور تلقی شود مگر آنکه دلیلی آشکار بر خلاف آن وجود داشته باشد.

۲- شخصی که به موجب این معاهده ملزم به تأمین دلیل گردیده است، می‌تواند از تأمین دلیل استنکاف نماید مشروط بر این که قوانین طرف درخواست شونده، در شرایط مشابه در دادرسی‌هایی که شروع آن در طرف درخواست شونده بوده است، این اجازه را داده باشد.

ماده ۱۶

انتقال اشخاص در حبس برای تأمین دلیل

- ۱- طرف درخواست شونده می‌تواند به درخواست طرف درخواست کننده به صورت موقت شخص محبوس در قلمرو خود را جهت حضور به منظور تأمین دلیل به طرف درخواست کننده منتقل نماید، مشروط بر اینکه آن شخص نیز به این انتقال رضایت داده باشد و طرف‌ها قبلاً به توافق کتبی در زمینه شرایط انتقال رسیده باشند.
- ۲- چنانچه در حبس نگه داشتن شخص منتقل شده به موجب قوانین طرف درخواست شونده ضروری باشد، طرف درخواست کننده باید آن شخص را در حبس نگه دارد.
- ۳- طرف درخواست کننده باید شخص منتقل شده را فوری پس از اتمام تأمین دلیل به طرف درخواست شونده بازگرداند.
- ۴- از نظر این ماده، مدت زمانی که شخص منتقل شده طی آن در طرف درخواست کننده در حبس بوده، از مدت حبس وضع شده در طرف درخواست شونده کسر خواهد شد.

ماده ۱۷

حمایت از شهود و کارشناسان

- ۱- شاهد یا کارشناس حاضر در قلمرو طرف درخواست کننده نباید از سوی آن طرف برای هر فعل یا ترک فعلی که قبل از ورود شخص به داخل قلمرو آن مرتکب شده مورد تعقیب، حبس، مجازات یا تحت هر محدودیت دیگر که سالب آزادی باشد، قرار گیرد، یا بدون رضایت قبلی طرف درخواست شونده و شخص مزبور ملزم به تأمین دلیل در رسیدگی دیگری غیر از مواردی شود که مربوط به درخواست است.
- ۲- چنانچه شخص قلمرو طرف درخواست کننده را ظرف مدت پانزده روز پس از اعلام رسمی مبنی بر اینکه دیگر حضور وی ضروری نیست، ترک نکرده باشد یا آنکه پس از ترک به اختیار خود به آنجا برگشته باشد، اعمال بند ۱ این ماده متوقف خواهد شد؛ اما این مدت شامل مدت زمانی نخواهد شد که طی آن شخص به دلایل خارج از اراده خود نتواند قلمرو طرف درخواست کننده را ترک کند.
- ۳- شخصی که پذیرش دعوت جهت تأمین دلیل به گونه پیش‌بینی شده در مواد ۱۴ یا ۱۶ امتناع نماید، نباید به دلیل امتناع مزبور مشمول هیچ گونه مجازات یا هرگونه اقدامات الزام‌آوری قرار گیرد که محدود کننده آزادی فردی باشد.

ماده ۱۸

شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه

- ۱- تصمیم‌های زیر که توسط دادگاه یک طرف پس از لازم‌الاجرا شدن این معاهده صادر گردیده است به موجب قیود و شرایط پیش‌بینی شده در این معاهده در قلمرو طرف دیگر به رسمیت شناخته شده و اجرا خواهد شد:
الف) تصمیم‌هایی که دادگاه‌ها در جریان رسیدگی به موضوعات مدنی و تجاری اتخاذ می‌نمایند؛
ب) تصمیم‌هایی که دادگاه‌ها در جریان رسیدگی‌های کیفری در ارتباط با موضوعات مدنی مربوط به جبران خسارت و استرداد اموال متضررها اتخاذ می‌نمایند.
- ۲- «تصمیم‌های دادگاه» موضوع بند ۱ این ماده، شامل اسناد سازش صادره از سوی دادگاه‌ها در زمینه موضوعات مدنی و تجاری می‌باشد.

ماده ۱۹

تسلیم درخواست برای شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه

- ۱- درخواست شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه می‌تواند به دادگاه تصمیم گیرنده محول گردد و باید از طریق مجاری ارتباطی پیش بینی شده در ماده ۴ این معاهده ارسال شود.
- ۲- درخواست مزبور و مدارک پیوست آن می‌تواند پس از تکمیل فرآیند تصدیق طبق قوانین طرف درخواست شونده، به عنوان یک روش دیگر، مستقیماً توسط طرف پرونده به دادگاه صلاحیت‌دار طرف درخواست شونده تسلیم شود.

ماده ۲۰

مدارک لازم برای شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه

- ۱- درخواست شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه باید به همراه مدارک زیر باشد:
- الف) تصویر تصدیق شده تصمیم دادگاه و چنانچه بخشی از تصمیم اجرایی شده باشد، گواهی اجرای آن بخش از تصمیم؛
- ب) سندی مبنی بر تأیید قطعی بودن تصمیم و در صورتی که اجرا، درخواست شده باشد، تأیید اینکه این تصمیم قابل اجراست مگر اینکه این مورد در خود تصمیم تصریح شده باشد؛
- پ) سندی که تأیید کند تصمیم به طور مقتضی به محکوم علیه ابلاغ گردیده و طرفی که اهلیت قانونی در دعوی نداشته، به طور مقتضی نماینده داشته است؛
- ت) در خصوص تصمیم غیابی، سندی که تأیید نماید طرف خاطی به طور مقتضی احضار شده است.
- ۲- درخواست، تصمیم و اسناد فوق‌الذکر باید با ترجمه تأیید شده به زبان طرف درخواست شونده یا زبان انگلیسی همراه باشد.

ماده ۲۱

امتناع از شناسایی یا اجرای تصمیم‌های دادگاه

- از شناسایی یا اجرای تصمیم‌های دادگاه مذکور در بند ۱ ماده ۱۸ این معاهده طبق مفاد ماده ۶ این معاهده یا در موارد زیر می‌توان امتناع نمود:
- الف) تصمیم طبق قوانین طرف صادرکننده تصمیم هنوز قطعی نیافته یا قابل اجرا نشده باشد؛
- ب) دادگاه صادر کننده حکم طبق مفاد ماده ۲۲ این معاهده صلاحیت نداشته باشد؛
- پ) محکوم علیه به طور مقتضی احضار نشده باشد یا طرف فاقد اهلیت قانونی در دعوی به طور مقتضی نماینده نداشته باشد.
- ت) جریان رسیدگی بین همان طرف‌های پرونده با همان موضوع در دادگاه طرف درخواست شونده تحت رسیدگی باشد؛
- ث) تصمیم، با تصمیمی که از سوی دادگاه طرف درخواست شونده یا از سوی دادگاه کشور ثالث صادر و از سوی دادگاه طرف درخواست شونده مورد شناسایی قرار گرفته است، مغایر باشد؛ یا
- ج) دادگاه طرف درخواست شونده صلاحیت انحصاری در زمینه موضوع پرونده داشته باشد.

ماده ۲۲

صلاحیت برای شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه

به منظور شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه، دادگاه طرفی که تصمیم را صادر کرده است صلاحیت‌دار شناخته می‌شود چنانچه:

دفتر هیئت دولت

- الف) اقامتگاه یا محل سکونت خواننده، در زمانی که رسیدگی‌ها اقامه شده است، در قلمرو آن طرف باشد؛
- ب) جریان رسیدگی ناشی از فعالیت تجاری شعبه خواننده باشد که در قلمرو آن طرف قرار دارد؛
- پ) خواننده صراحتاً صلاحیت دادگاه آن طرف را پذیرفته باشد؛
- ت) خواننده به اصل موضوع دعوی وارد گردد بدون آنکه به موضوع صلاحیت دادگاه ایراد کند؛
- ث) در خصوص اختلاف های قراردادی، قرارداد در قلمرو آن طرف منعقد شده یا در آنجا اجرا شده یا باید بشود، موضوع دعوی در آنجا قرار داشته باشد؛
- ج) در خصوص مسئولیت مدنی غیر قراردادی، فعل تخلف یا نتیجه آن در قلمرو آن طرف رخ داده باشد؛
- چ) در خصوص تعهد نفقه، اقامتگاه یا محل سکونت بستانکار در زمانی که رسیدگی ها اقامه شده است در قلمرو آن طرف باشد؛
- ح) اموال غیرمنقول موضوع دعوی در قلمرو آن طرف واقع شده باشد؛
- خ) در خصوص وراثت، محل سکونت یا اقامتگاه متوفی در زمان فوت در قلمرو آن طرف بوده یا بخش‌های اصلی اموال غیر منقول وی در آنجا بوده باشد؛ یا
- د) در خصوص موضوعات مربوط به احوال شخصیه، محل سکونت یا اقامتگاه طرف دعوی در قلمرو آن طرف باشد.

ماده ۲۳

تشریفات شناسایی و اجرای تصمیم های دادگاه

- ۱- تشریفات پیش بینی شده در قوانین طرف درخواست شونده در مورد شناسایی و اجرای تصمیم‌های دادگاه اعمال خواهد شد.
- ۲- دادگاه طرف درخواست شونده خود را محدود به بررسی انطباق تصمیم دادگاه با شرایط پیش‌بینی شده در این معاهده می‌نماید و به ماهیت تصمیم ها ورود نخواهد کرد.
- ۳- چنانچه تصمیم دادگاه دارای اجزای باشد که قابل تفکیک هستند و شناسایی یا اجرای حکم بطور کامل امکان نداشته نباشد، دادگاه طرف درخواست شونده می‌تواند تنها بخشی از تصمیم را مورد شناسایی قرار دهد یا اجرا نماید.

ماده ۲۴

اعتبار شناسایی و اجرای تصمیم های دادگاه

تصمیم‌های دادگاهی که مورد شناسایی قرار گرفته یا اجازه اجرای آنها صادر گردیده است، از همان اعتباری برخوردار هستند که تصمیم دادگاه طرف درخواست شونده در قلمرو آن، از آن برخوردار بوده است.

ماده ۲۵

شناسایی و اجرای احکام داوری

هر طرف احکام داوری که در قلمرو طرف دیگر صادر شده است را طبق «کنوانسیون شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی» منعقد شده در نیویورک به تاریخ ۲۰ خرداد ۱۳۳۷ (۱۰ ژوئن ۱۹۵۸)، مورد شناسایی و اجرا قرار می‌دهند.

ماده ۲۶

مبادله اطلاعات پیرامون قوانین

طرف‌ها بنا به درخواست، اطلاعات مربوط به قوانین لازم الاجرا یا رویه قضایی در کشورهای متبوع خود که مربوط به اجرای این معاهده باشد را مبادله خواهد نمود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۲۷

ابلاغ اوراق و تأمین دلیل از طریق مأموران سیاسی یا کنسولی

هر یک از طرف‌ها می‌تواند از طریق مأمورین سیاسی یا کنسولی خود اوراق را به اتباع خود که در قلمرو طرف دیگر هستند با رعایت قوانین طرف دیگر و بدون اتخاذ هر گونه اقدامات اجباری، ابلاغ و تأمین دلیل نمایند.

ماده ۲۸

معافیت از تصدیق

از نظر این معاهده، هر سندی که توسط دادگاه‌ها یا دیگر مراجع صلاحیت‌دار طرف‌ها صادر یا تایید و از طریق مجاری ارتباطی پیش بینی شده در ماده ۴ این معاهده ارسال شده است، از هر نوع تصدیق معاف خواهد بود.

ماده ۲۹

هزینه‌ها

۱- طرف درخواست شونده هزینه اجرای درخواست را تقبل خواهد نمود، اما هزینه‌های زیر بر عهده طرف درخواست کننده خواهد بود:

الف) هزینه‌های سفر اشخاص به طرف درخواست شونده، اقامت در آن و ترک آنجا به موجب بند ۵ ماده ۱۲ این معاهده؛

ب) هزینه‌ها و یا فوق العاده‌ها به گونه پیش‌بینی شده در بند ۱ ماده ۱۴؛

پ) هزینه‌های ارزیابی‌های کارشناسی؛

ت) هزینه‌های ترجمه؛ و

ث) هزینه‌های ناشی از روش خاصی که طرف درخواست کننده درخواست نموده است.

۲- در صورت درخواست، طرف درخواست کننده باید هزینه‌هایی را که تقبل کرده است قبلاً پرداخت نماید.

۳- چنانچه مشخص شود اجرای درخواست مستلزم هزینه‌های استثنایی است، طرف‌ها برای تعیین قیود و شرایطی که بر اساس آن درخواست می‌تواند اجرا گردد، مشورت خواهند نمود.

ماده ۳۰

سایر مبانی همکاری

این معاهده نباید مانع از ارائه معاضدت طرف‌ها به یکدیگر طبق دیگر موافقتنامه‌های بین‌المللی حاکم شود. طرف‌ها همچنین می‌توانند طبق هر گونه ترتیبات دیگر توافق شده کمک ارائه نمایند.

ماده ۳۱

ارتباط با دیگر معاهده‌ها

هیچ چیز در این معاهده بر معاهده‌های دوجانبه یا چندجانبه فعلی یا آتی طرف‌ها تاثیر نخواهد داشت.

ماده ۳۲

حل و فصل اختلاف‌ها

هر گونه اختلاف ناشی از تفسیر و اجرای این معاهده باید به وسیله مشورت و مذاکره بین طرف‌ها از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل گردد.

ماده ۳۳

لازم‌الاجرا شدن، اصلاح و خاتمه

- ۱- هر طرف هنگامی که تمام اقدامات لازم طبق قوانین خود را برای لازم‌الاجرا شدن این معاهده انجام داده باشد، طرف دیگر را با یادداشت دیپلماتیک مطلع خواهد نمود. این معاهده در سی امین روز از تاریخی لازم‌الاجرا خواهد شد که در آن یادداشت دیپلماتیک موخر ارسال شده است.
- ۲- این معاهده می‌تواند در هر زمان با توافق کتبی بین طرف‌ها مورد اصلاح قرار گیرد. هر اصلاح مزبور طبق همان روشی که در بند (۱) این ماده مقرر شده است، لازم‌الاجرا خواهد شد و بخشی از این معاهده را تشکیل خواهد داد.
- ۳- هر یک از طرف‌ها در هر زمان می‌تواند این معاهده را با اعلام کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک به طرف دیگر فسخ نماید. فسخ ۱۸۰ روز پس از تاریخ ارسال یادداشت مزبور نافذ خواهد شد. فسخ این معاهده تاثیری بر درخواست‌های ارائه شده قبل از فسخ نخواهد داشت.
- ۴- این معاهده در مورد هر درخواست ارائه شده پس از لازم‌الاجرا شدن آن اعمال می‌گردد، حتی اگر فعل یا ترک فعل مربوط، قبل از زمان لازم‌الاجرا شدن این معاهده رخ داده باشد.

برای گواهی مراتب بالا، امضاکنندگان زیر که به طور مقتضی از سوی دولت‌های متبوع خود به این منظور مجاز شمرده اند این معاهده را امضا نمودند.

این معاهده در تهران در تاریخ ۳ بهمن ماه ۱۳۹۴ هجری شمسی مطابق با ۲۳ ژانویه ۲۰۱۶ میلادی در دو نسخه به زبان‌های فارسی، چینی و انگلیسی تنظیم گردید که همه متون از اعتبار یکسان برخوردار هستند، در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر این معاهده متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف
جمهوری خلق چین

وانگ یی
وزیر امور خارجه

از طرف
جمهوری اسلامی ایران

مصطفی پور محمدی
وزیر دادگستری

دفتر هیئت دولت